

Головною темою другого сфрагістичного семінару, який планується провести 18-20 листопада 2011 р. у Києві (співорганізатори – Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України та Музей Шереметьєвих), пропонується «Печатка як форма комунікації (культурний код) від Середньовіччя до Нового часу».

Певною інспірацією для обрання такої назви послугували праці Томаша Крейчіка, Рішарда Керсновського та ін. дослідників, що розглянули печатку (і монету) як складову частину культури, свідомості, мистецтва середньовіччя.

Образ (імаго) на печатці виконував роль (ре)транслятора інформації. Тому значення сфрагісу було незмірно більшим, ніж супроводження документа. Sigillum, за визначенням Конрада фон Муре (1275/1276), був тілом документу.

Наскільки та в якій мірі це «тіло» було способом комунікації, культурним кодом у різних періодах, у різних суспільних групах, у *sacrum* та *profanum*? Що творці та замовники хотіли переказати потенційним реципієнтам через образ, що *imago narrat*? Наскільки він був співзвучний з іншими іконографічними пам'ятками – монетами, іконами, медалями (медальйонами), портретом?

Багатовекторність виміру печатки – від конкретного засвідчення події, факту, особи до категорій історичної пам'яті, естетичного смаку, форми впливу на свідомість, означення суспільної позиції, політичних, релігійних, соціальних аспірацій спонукає до глибшої розмови про роль печатки у культурній, соціальній, політичній, релігійній антропології, іконографії, ментальності, юридичній культурі.

Окремий аспект – печатка як віддзеркалення України на межі візантійської та західно-римської цивілізацій.

Виходячи з вище зазначеного, пропонований тематичний блок питань, який обговорюватиметься на семінарі, є таким:

1. Печатка як юридичний знак, форма правничої культури. Печатка і документ. Місце та роль печатки у будові документу (коробораційних формулах, від лат. *corroboratio* – завірення, підтвердження).
2. Сфрагістичні написи (легенди, монограми, літери, цифри) – питання мови, форми, стилю.
3. Печатка у вимірі культурної, соціальної, політичної, релігійної антропології. Sigillum як вираз соціальних амбіцій, статусу, політичної програми, теологічних імперативів.
4. Печатка як іконографічне джерело. Образ на печатці. Його значення як витвору мистецтва, як взірця агіографічних сюжетів.
5. Печатка як приклад співіснування візантійської та західно-римської традицій в українській культурі. Західні іконографічні, геральдичні сюжети, латина в українській сфрагістиці.

Інформацію про участь у семінарі (тему виступу) просимо надсилати до 1 жовтня 2011 р. за адресами:

Олег Однороженко – rus-ruthenia@ukr.net

Віталій Перкун – vitaliy.perkun@uw.edu.pl

UKRAINA: II seminarium sfragistyczne w Kijowie

Wpisany przez Adam Baniecki

czwartek, 13 października 2011 07:43 - Poprawiony czwartek, 13 października 2011 07:46
